

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN DE VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Oproep facultatieve projectsubsidies ‘Pilotprojecten ter versterking van de lerarenopleidingen’ in het kader van het relanceplan ‘Vlaamse Veerkracht’ (deelproject nr. 17 partim wendbare scholen)

Samenvatting

De subsidieoproep geeft de lerarenopleidingen in Vlaanderen de ruimte en middelen om innovatieve pilotprojecten op te zetten in samenwerking met actoren die instaan voor het verdere professionele continuüm. De pilotprojecten hebben als doel om de lerarenopleidingen en de samenwerking tussen de lerarenopleidingen en het werkveld te versterken. De pilotprojecten streven resultaten na die beide ten goede komen.

De oproep daagt de lerarenopleidingen en hun projectpartners uit om nieuwe manieren van werken te ontwikkelen, de competenties van (aanstaande) leraren en lerarenopleiders aan te scherpen, samenwerkingen met de andere actoren in het professioneel continuüm aan te gaan en de praktijk te versterken. Hierbij moet rekening gehouden worden met de huidige onderwijscontext waarin onder meer nieuwe (digitale) onderwijsvormen steeds sterker op de voorgrond treden.

Pilotprojecten kunnen uitgewerkt worden binnen één van deze driepijlers:

- Vakkennis en vakdidactiek
- Flexibele opleidingstrajecten
- Diversiteit

De pilotprojecten kaderen in het deelluik ‘kwetsbare leerlingen en studenten en wendbare scholen’ van het relanceplan Vlaamse Veerkracht (nr. 17). De oproep wordt gelanceerd met het oog op een projectopstart op 1 september 2021. De projecten hebben een looptijd van twee jaar en worden georganiseerd in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023

Kader van de oproep

De projecten ter versterking van de lerarenopleidingen, in nauwe relatie met actoren die instaan voor het verdere professionele continuüm van de leraar, kaderen in het deelluik ‘kwetsbare leerlingen en studenten en wendbare scholen’ van het relanceplan Vlaamse Veerkracht. De subsidieoproep geeft de lerarenopleidingen in Vlaanderen de ruimte en middelen om innovatieve pilotprojecten op te zetten in samenwerking met het verdere professionele continuüm. De aanleiding van deze oproep is drieledig:

De eerste en meest actuele aanleiding voor deze oproep is de coronacrisis. COVID-19 heeft het onderwijs- en opleidingsstelsel in Vlaanderen hard getroffen en daagt ons onderwijs uit. In sneltempo bracht de crisis grote veranderingen teweeg in de manier waarop we leren, onderwijzen, communiceren en samenwerken binnen en tussen onze onderwijs- en opleidingsgemeenschappen. Nieuwe (digitale) onderwijsvormen komen plots sterk en uit noodzaak op de voorgrond. Ook op langere termijn willen we deze evolutie bestendigen. Er is dan ook nood aan trajecten die (toekomstige) leraren en lerarenopleiders laten kennismaken met deze leervormen en hen ondersteunen in het gebruik ervan. In het kader van het Relanceplan 'Vlaamse veerkracht', moet dit bijzondere aandacht krijgen.

Ten tweede staat de lerarenopleiding niet op zichzelf, maar maakt zij deel uit van het professioneel continuüm van de leraar. Dit professioneel continuüm start bij sterke lerarenopleidingen, en loopt nadien door via aanvangsbegeleiding naar een loopbaanlange professionele ontwikkeling (zie o.m. Devos et al., 2012). De verschillende fasen in het professioneel continuüm vormen elk onderscheiden gehelen, maar moeten wel nauw op elkaar aansluiten. Samenwerking tussen de verschillende actoren in dit professioneel continuüm is hierbij erg belangrijk en leidt tot resultaten die beiden ten goede komen.

Ten derde vormt het versterken van de lerarenopleidingen een blijvende uitdaging. Om hoog kwalitatief onderwijs te organiseren, hebben we immers nood aan sterke, geprofessionaliseerde en gemotiveerde leraren. De lerarenopleidingen zijn hierbij als initiële opleiders belangrijke actoren. Het versterken van de lerarenopleidingen maakt dan ook een belangrijk onderdeel uit van de beleidsnota 2019-2024, onderwijs (Overkoepelende strategische doelstelling 2: Kwaliteitsvolle onderwijsprofessionals motiveren voor en houden in voor het onderwijs).

Deze drie uitdagingen hangen nauw samen met elkaar. Een versterking van de lerarenopleiding is pas mogelijk als tegelijkertijd de uitdagingen rond de toekomstige organisatie van ons onderwijs er een plaats in krijgen, én als dit gedaan wordt in samenwerking met het werkveld. Deze oproep speelt in op elk van deze factoren.

Inhoud van de oproep

De pilootprojecten hebben als uiteindelijk doel het nastreven van excellent en kwaliteitsvol onderwijs met aan de basis daarvan sterke en goed opgeleide leraren.

Om dat te bereiken, stelt de oproep volgende doelstellingen voorop:

- De pilootprojecten zorgen voor een versterking van de lerarenopleiding, met specifieke aandacht voor de volgende thema's:
 - Sterke vakkennis en vakdidactiek van STEM, Nederlands, lezen en Frans: projecten werken toe naar concrete hands-on resultaten voor lerarenopleiders, studenten en leraren.
 - Sterke flexibele trajecten: flexibele trajecten binnen de lerarenopleidingen worden verder versterkt, uitgebreid en gestimuleerd.
 - Omgaan met diversiteit in al haar facetten: studenten en lerarenopleiders worden sterker in het omgaan met een diverse leerlingenpopulatie, en dragen op die manier bij tot een sterke brede basiszorg en verhoogde zorg in het onderwijs.
- De pilootprojecten zorgen voor een versterking van de samenwerking tussen de lerarenopleidingen en het werkveld.
- De pilootprojecten bereiken effecten tot op de school- en klasvloer: projecten werken aan uitdagingen die leven in zowel de lerarenopleidingen als de school- en klaspraktijk, en streven naar resultaten die beide ten goede komen.

De doelgroep van de oproep bestaat uit de Vlaamse lerarenopleidingen en de andere actoren die actief zijn binnen het professioneel continuüm van de leraar. Concreet verwachten we dat de pilootprojecten vorm krijgen binnen een partnerschap van minstens vier actoren: één of meerdere

lerarenopleidingen, minstens twee schoolteams, één of meerdere professionaliseringsorganisaties en een actor die instaat voor de wetenschappelijke ondersteuning en opvolging. De lerarenopleiding(en) in het partnerschap worden trekker van het project.

De projectoproep stelt drie thematische pijlers voorop. Eén rond 'vakkennis en vakdidactiek' ,één rond 'flexibele opleidingstrajecten' en één rond 'diversiteit'. De partnerschappen die in het kader van deze oproep geselecteerd worden, werken samen een innovatief project uit dat past binnen één van deze pijlers en dat toewerkt naar bovenvermelde doelstellingen.

Naar inhoud toe moeten de projecten voldoen aan drie inhoudelijke voorwaarden:

- De pilootprojecten moeten evidence-informed zijn in aanpak en inhoud.
- De pilootprojecten moeten voorzien in een duurzame verankering van de projectresultaten.
- De pilootprojecten moeten rekening houden met de veranderende onderwijscontext waarin steeds vaker gebruik gemaakt wordt van nieuwe (digitale) onderwijsvormen.

Verder verloop dossier

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies aan de projectoproep. De eigenlijke subsidies zullen door de Vlaamse Regering worden toegekend door middel van een facultatief subsidiebesluit en budgettair worden ingepast in het kader van de hiertoe voorziene relancebudget m.b.t. het deelproject nr. 17 t.b.v. 90.000 keuro. Er wordt een budget voorzien t.b.v. 2.400 keuro met een maximale subsidie van 200 keuro.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS